

[...]

32.239/II/PN en 32.245 tot 278 – 282 tot 321 –
326 tot 344 – 348 tot 356 – 358 tot 381 – 383 tot
392 – 395 tot 403 – 405 tot 412 – 415 en 416 – 419
– 423 tot 426 – 431 en 432 – 436/II/PF

[...]

Ter zitting van 10 mei 2001 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een reeks klachten onderzocht die door inwoners van Brussel-Hoofdstad werden ingediend tegen de Federale regering omdat die hun, binnen het raam van haar bevraging omtrent het “Copernicusplan”, een tweetalige gepersonaliseerde zending heeft toegestuurd, te weten :

- een tweetalige gepersonaliseerde begeleidende brief met tweetalige adresvermeldingen;
- een tweetalige briefomslag;
- een tweetalig invulformulier;
- twee brochures, de ene in het Nederlands, de andere in het Frans opgesteld.

Op de vraag van de VCT om inlichtingen, antwoordde u :

“De door sommige particulieren betwiste zendingen gaan uit van de federale overheid, in het bijzonder van het Ministerie van Ambtenarenzaken en Modernisering van Openbare Besturen, en zijn rechtstreeks en op een gepersonaliseerde wijze gericht aan de inwoners ouder dan zestien jaar. Zodoende is de federale regering rechtstreeks met de burgers ouder dan zestien jaar, d.z.w. met elk van hen, in contact getreden teneinde hen te informeren, en tezelfdertijd om ieder van hen om hun mening te verzoeken met het oog op de geplande hervormingen inzake de modernisering van de openbare besturen waartoe de Regering zich verbonden heeft. De in dit geval mogelijk toepasbare wettelijke bepalingen zijn in essentie de artikelen 40 en 41 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1996 op het gebruik van de talen in bestuurszaken. Artikel 40 van voormelde wetten beoogt de berichten, mededelingen en formulieren die de centrale diensten rechtstreeks aan het publiek richt. Hierin wordt voorzien dat deze berichten, mededelingen en formulieren in het Frans en in het Nederlands worden gesteld. Artikel 41 van de gecoördineerde wetten stelt evenwel dat de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

De gepersonaliseerde tweetalige briefomslag, de tweetalige persoonlijke begeleidingsbrief, het in te vullen tweetalige formulier evenals de tweetalige informatiebrochure vormen eenzelfde gepersonaliseerde zending waardoor een rechtstreekse betrekking of verhouding is ontstaan tussen de federale centrale dienst en de particulier waaraan de zending is gericht.

De toezending van het geheel van deze gepersonaliseerde zending in de taal waarvan de betrokkenen zich hebben bediend, was in de gegeven omstandigheden niet mogelijk, daar de Minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Besturen geen kennis heeft en niet in het bezit is van een gegeven betreffende het taalgebruik van de particulieren.

Daarenboven is de taalaanhorigheid van de particulieren een persoonsgegeven dat als een gevoelig (privacy)-gegeven moet worden beschouwd mede in het licht van het vrij gebruik der talen gewaarborgd door artikel 23 van de gecoördineerde Grondwet. Daarenboven moet dit taalgegeven, waarover bepaalde administraties – namelijk de gemeenten – beschikken, worden beschouwd als een verwerking van persoonsgegevens in de zin van de Wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonsgegevens.

Het is in het voorliggende geval de lege lata onmogelijk gebleken – en dit *in tegenstelling tot*, bijvoorbeeld, de nationale volkstelling *waarvan de organisatie verplicht door een wettelijke, zelfs grondwettelijke, bepaling is voorgeschreven* – de gemeenten te verplichten om, door toedoen van het Rijksregister, het zogenaamde taalgegeven waarover zij beschikken, mee te delen.

De informatiecampagne gevoerd in het kader van de modernisering van de openbare besturen en de daarmee gepaard gaande bevraging van de bevolking als uiteindelijke doelstelling berust immers geheel op een *vrijwillig initiatief van de federale overheid* – geïnspireerd door de beginselen van behoorlijk en goed bestuur – in het kader van het huidige moderniseringsproject.

In deze omstandigheden en rekening houdend met het feit dat dit project of het onderwerp ervan niet eerder het voorwerp van een betrekking tussen, enerzijds, de bevoegde Minister en zijn administratie en, anderzijds, de betrokken burgers heeft uitgemaakt, werden de gepersonaliseerde zendingen noodgedwongen gelijktijdig en op een identieke wijze in het Frans en in het Nederlands toegestuurd aan de inwoners ouder dan 16 jaar in de negentien gemeenten van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, aldus met inachtneming van het respect voor en de gelijkheid van de beide talen van het tweetalig gebied.

Tenslotte, heeft Uw Commissie in haar advies van 28 september 1967 gesteld dat de berichten en mededelingen gericht per brief, alsmede de rechtstreekse mededelingen, aan een publiek waarvan de aanhorigheid of het taalregime niet gekend is, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, tweetalig drukwerk vermag te zijn.

Gelet op al hetgeen hiervoor is gesteld, werd er in die omstandigheden dan ook voor geopteerd om de tweetalige formule die door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in voornoemd advies werd vermeld, te gebruiken om aldus tegelijkertijd het bepaalde in de Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, in acht te nemen.”

*
* *

De betwiste zendingen zijn mededelingen uitgaande van een centrale dienst en gericht aan een welbepaald publiek, met name de burgers die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen en ouder zijn dan 16 jaar.

Daar het publiek gericht werd aangeschreven, werden die mededelingen via de post verspreid in de vorm van gepersonaliseerde zendingen; zij dienen dus beschouwd te worden als betrekkingen tussen een centrale dienst en particulieren in de zin van artikel 41, § 1, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Krachtens het voornoemde artikel 41, § 1, van de SWT, maakt de centrale dienst gebruik van die van de drie talen waarvan de particulieren zich hebben bediend.

Conform de vaste rechtspraak van de VCT moeten de diensten zich ertoe inspannen de taalaanhorigheid van de particulieren waartoe zij zich richten, te achterhalen.

Bijgevolg en voor zover de dienst de taalaanhorigheid van de geadresseerden kon kennen, hadden deze laatsten een ofwel in het Nederlands, ofwel in het Frans gestelde brief moeten ontvangen, en acht de VCT de klachten ontvankelijk en gegrond.

De VCT staat er evenwel op te preciseren dat de redenering uiteengezet in het antwoord van de minister volledig geldig zou zijn geweest, indien het om niet-gepersonaliseerde zendingen was gegaan.